

Mielipide vuoden 2021 jätetaksan koskien sako- ja umpikaivojen tyhjennyshintaa.

Jätehuoltolautakunnan esittelijän (Tampereen kaupungin jätehuoltoinsinööri) tulee muistaa, että hän toimii virkavastuulla ja tulee noudattaa esityksessä NYT voimassa olevia lakeja ja asetuksia.

Kyseenalaistan saako lautakunta päättää enää taksasta. EU:n jätedirektiivi 2018/851 sulkee yhdyskunta-jätteen ulkopuolelle nämä kaivolietteet. Kansallisesta lainsäädännöstä huolimatta direktiiviä on noudatettava heti. Direktiivi on siirtänyt nämä lietteet 01.01.2020 alkaen vesihuollon piiriin.

Kansallisesta lainsäädännöstä on todettava 16.05.2018 eduskunnan säätämässä laissa todetaan, että kunnalle kuuluu vain asumisessa syntyvä yhdyskuntajäte.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy on laskelmissaan ilmoittanut virheellisesti sopimukseen liittyvistä hinnoittelusta.

Olen saanut haltuuni kilpailutuksen tuloksen tehdyn sopimuksen. Sopimus on kiinteähintainen 31.10.2021.

Sen jälkeen siihen liittyy 2 vuoden optio neuvoteltavaksi.

Vuonna 2019 päätettiin 2020 taksasta, jossa 3 kuution taksa jäi pois. Pienistä kaivoista on tänä vuonna jouduttu maksamaan 6 kuution hinta. Nyt ollaan korottamassa isojen kaivojen tyhjennyshintaa 16,7%, joka ei perustu mihinkään. Lautakunnan hyväksyessä "moisen" korotuksen, tulee asia saattaa oikeuskanslerin ja kilpailuviraston tutkittavaksi, käyttäkö Pirkanmaan Jätehuolto Oy monopoliasemaan kilpailulainsäädännön vastaisesti. Pirkanmaan Jätehuolto oy on jakanut omistajilleen (kunnat) aikaisemmilta tilikausilta 6,2 milj euroa osinkoja. (erikoinen monopoliasemassa oleva yhtiö)

Tekstiosiossa ollaan käsitteitä tyhjennyksistä heikentämässä hintatason korjaamiseksi ja vasteaikojen pidentämiseksi.

Korkein hallinto-oikeus on todennut marraskuussa 2017 jätehuoltolautakunnan päätösten olevan hallintolain käyttölain vastaisia ja laittomia. Asiantilan näin ollen uutta taksaa ei voida ottaa käyttöön, ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Lopuksi totean, että Pirkanmaan Jätehuollon sopimukset ovat puitesopimuksia, joten muu tyhjennystoiminta ei voi olla kustannuksiin vaikuttava tekijä.

Tampere 24.11.2020

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

ks. sbo 8/10

Antopäivä
2.11.2017
Taltionumero
5575
Diaarinumero
3882/1/16
Lyhyt ratkaisuse-
seloste

1 (10)

Asia Jäteasiassa annettua päätöstä koskeva valitus

Valittajat Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky, Tmi Kiinteistö Kane ja Kosken
Kuljetus Ky

Päätös, jota valitus koskee

Itä-Suomen hallinto-oikeus 13.10.2016 nro 16/0301/3

Asian aikaisempi käsittely

Päijät-Hämeen jätelautakunta on 6.3.2014 tekemällään päätöksellä (§ 7) päättänyt edellyttää kiinteän asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen sekä sako- ja umpikaivojätteen kuljettajia toimittamaan jätelain 39 §:n mukaiset tiedot sähköisesti muokattavassa muodossa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Itä-Suomen hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään, siltä osin kuin asiasta on nyt kysymys, hylännyt muiden ohella Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:n, Tmi Kiinteistö Kanen ja Kosken Kuljetus Ky:n valituksen jätelautakunnan päätöksestä.

Hallinto-oikeus on viitaten perusteluissa mainittujen säännösten lisäksi jätelain 24 §:ään perustellut päätöstään muutoin tältä osin seuraavasti:

Sovellettavat säännökset

Jätelain 39 §:n 2 momentin mukaan jätteen kuljettajan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan

tiedot neljännesvuosittain, jos tämä on toiminnan seuraamiseksi tarpeellista. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012, myöhemmin jäteasetus) 26 §:n 1 momentin mukaan jätteen kuljettajan on jätelain 39 §:n 2 momentin mukaisesti ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kustakin kiinteistöstä, jolta tämä on noutanut jätettä seurantajakson aikana, seuraavat tiedot:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite;
- 2) järjestämäänsä kuljetukseen kuuluvien jätteastioiden koko ja määrä jätelajeittain;
- 3) jätteastioiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain.

Saman pykälän 2 momentin mukaan jätelain 39 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tiivistelmässä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain;
- 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

Jätelain 143 §:n 1 momentin mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Rekisteriin merkityt henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen. Saman pykälän 2 momentin mukaan rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä henkilötietolaissa.

Asiassa saatu selvitys

Jätelautakunta on valituksenalaisella päätöksellään päättänyt edellyttää kiinteän asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen sekä sako- ja umpikairovoijätteen kuljettajia toimittamaan jätelain 39 §:n mukaiset tiedot sähköisesti muokattavassa muodossa.

Asiakirjoihin on liitetty 22.4.2013, 13.12.2013 ja 29.1.2014 päivätyt toimituspyynnöt, joissa on pyydetty toimittamaan tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta sekä tiedot kiinteistöittäisestä sako- ja umpikairovoijätteen kuljetuksesta. Toimituspyynnöissä on pyydetty toimittamaan jätelain 39 §:n 2 momentin ja jäteasetuksen 26 §:n mukaiset tiedot. Tiedot on pyydetty toimittamaan sähköisessä muodossa ensisijaisesti liitteenä

olleen raportointipohjan mukaisesti excel-taulukkona. Tietojen toimittamisen on todettu olevan mahdollista myös jossain muussa sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Raportointipohjaan on merkitty, mitä tietoja siihen laitetaan. Pohjassa on muun muassa kohta kiinteistön haltijan merkitsemiselle, mutta ei kohtaa kiinteistön omistajalle.

Oikeudellinen arviointi

Jätelain 143 §:n mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Jätelakia koskevan hallituksen esityksen (199/2010) 39 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen velvoitettaisiin merkitsemään jätteen kuljettajien 2 momentin mukaisesti toimittamat tiedot 143 §:ssä säädettyyn jätteen kuljetuksia koskevaan rekisteriin. Säännöksen tarkoituksena on ollut luoda nykyistä toimivimmat edellytykset jätteenkuljetusten seurantaan, mikä erityisesti kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta on nykyisen lain nojalla osoittautunut ongelmalliseksi. Näin voidaan tehostaa kuljetusten seurantaa ja valvontaa sekä varmistaa nykyistä paremmin kiinteistöjen jätehuollon ja jätteenkuljetusten toteutuminen lain edellyttämällä tavalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että jätelain 39 §:n 2 momentin ja jäteasetuksen 26 §:n mukaan jätteen kuljettajan tulee antaa edellä mainituissa pykälissä edellytetyt tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Valituksenalaisella päätöksellä on päätetty velvoittaa jätteen kuljettajat toimittamaan edellä mainittujen pykälien mukaiset tiedot sähköisesti muokattavassa muodossa. Asiassa ei ole käynyt ilmi, että jätteen kuljettajia olisi vaadittu toimittamaan muita tietoja kuin mitä jätelain 39 §:n 2 momentissa ja jäteasetuksen 26 §:ssä edellytetään. Hallinto-oikeus toteaa lisäksi, että asiakirjoihin liitetyt 22.4.2013, 13.12.2013 ja 29.1.2014 päivätyt toimituspyynnöt eivät ole olleet valituksenalaisen päätöksen liitteenä. Toimituspyynnöissä on todettu liitteenä olevien raportointipohjien olevan ensisijaisia, mutta tiedot on voinut antaa myös jossain muussa sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa eikä raportointipohjissa ole pyydetty ilmoittamaan kiinteistön omistajia.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 1 kohdassa tarkoitetuista jätteistä tai 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista.

Jätelakia koskevan hallituksen esityksen (199/2010) 91 §:n yksityiskoh- taisten perustelujen mukaan kunta voisi määrätä velvollisuudesta antaa tietoja järjestämisvastuulleen kuuluvasta jätteestä. Määräyksillä voitai- siin myös täsmentää lain 39 §:ssä säädettyjä jätteenkuljettajaan kohdistu- via tiedonantovelvollisuuksia, kuten sitä, milloin ja missä muodossa tie- dot olisi annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Jätelain uudistuksen yhteydessä jätteenkuljetusten valvontaan liittyvät kuntien viranomaistehtävät lisääntyivät. Uudet tehtävät liittyivät muun muassa jätteen kuljettajien valvontaa varten toimittamien tietojen käsit- telyyn ja tiedot sisältävän rekisterin ylläpitämiseen. Säännöksen tarkoi- tuksena on ollut parantaa jätehuoltoviranomaisen mahdollisuutta seurata ja olla tietoinen kuljetusten valvonnan kannalta olennaisista asioista.

Hallinto-oikeus toteaa, että jätelain 91 §:n nojalla kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tietoja 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista. Edellä mainitun hallituksen esityksen mukaan jätehuolto- määräyksillä voidaan antaa tarkempia määräyksiä siitä, missä muodossa jätelain 39 §:ssä säädetty tiedot on annettava jätehuoltoviranomaiselle. Jätelautakunta on lausunnossaan hallinto-oikeudelle todennut, että jäte- lautakunnan alueen uusittavien jätehuoltomääräyksiä on tarkoitus astua voimaan vasta vuonna 2015 ja ennen sitä jätelautakunnan on ollut tar- peellista tehdä asiasta erillispäätös. Hallinto-oikeus arvioi, että täyttääk- seen jätelain 143 §:n sisältämän vaatimuksen jätelautakunta on voinut edellyttää jätelain 39 §:n mukaisten tietojen toimittamista sähköisessä muodossa. Jätelain 143 §:n säännös huomioon ottaen asiassa ei ole tar- peen pyytää tietosuoja-valtuutetun lausuntoa.

(---)

Valituksenalaista päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky, Tmi Kiinteistö Kane ja Kosken Kuljetus Ky ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja jätelautakunnan määräys jätelain 39 §:n tietojen toimittamisesta sähköisessä muodossa kumotaan. Päätöksessä tulisi todeta, että jätehuolto- viranomaisen ei saa käyttää jätteen kuljettajilta saamia tietoja kauppa- lisessa tarkoituksessa.

Vaatimustensa tueksi muutoksenhakijat ovat esittäneet muun ohella seuraavaa:

Jätelaki ei oikeuta kunnallista jätelautakuntaa tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta vaatimaan jätteenkuljetusta koskevien tietojen toimittamista sähköisessä muodossa. Palvelujen ostaminen sähköisten tietojen tuottamiseksi aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia.

Tietojen edellyttäminen sähköisessä muodossa voi olla vastoin tietosuojalakia ja velvoitteen asettaminen edellyttäisi tietosuojavaltuutetun ohjeistuksen ja lausunnon, jotka jätelautakunnan tulisi hankkia. Kuljettajilla on tiedossaan vain kuljetuksen tilaajaa koskevat tiedot. Kiinteistön haltijan selvittäminen on mahdotonta. Jätteenkuljettajien ei pitäisi joutua keräämään tietoja jätelain 143 §:n mukaista rekisteriä varten viranomaisen puolesta.

Päijät-Hämeen jätelautakunta on antanut selityksen, jossa se on esittänyt, että jätelautakunnan päätös pidetään voimassa. Tietojen sähköistä toimittamista koskevan erillisen määräyksen antamisen jälkeen vastaava velvollisuus on sisällytetty 1.5.2015 voimaan tulleisiin, 1.1.2016 ja 1.1.2017 päivitettyihin, lainvoimaisiin kunnan jätehuoltomääräyksiin. Rekisteriin merkittävien tietojen suuren määrän vuoksi tietojen toimittaminen sähköisessä muodossa on tarkoituksenmukaista.

Kuljetusyritysten tulee toimittaa pyydetty tiedot jätelain nojalla. Samoja tietoja tarvitaan myös yritysten laskutuksessa. Tiedot voivat jo itsessään muodostaa henkilörekisterin. Tietojen toimittaminen sähköisessä muodossa ei edellytä uuden henkilörekisterin perustamista. Kiinteistön haltijatietona voidaan ilmoittaa kuljetuksen tilaajan tiedot.

Tietoja käsitellään julkisuuslain ja henkilötietolain mukaisesti. Jätelautakunta saa käyttää tietoja viranomaistehtävän hoitamiseen. Tietoja ei luovuteta kaupallisiin tarkoituksiin. Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:lle tietoja on luovutettu siten, että niistä ei ilmene kuljetusyrityksen nimeä tai liiketoimintaosaamista koskevaa tietoa. Luovutetuista tiedoista ei ole pääteltävissä, mitä yritystä ne koskevat.

Muutoksenhakijat ovat antaneet vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Korkein hallinto-oikeus kumoo hallinto-oikeuden päätöksen ja ottaa viivytyksen välttämiseksi Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:n ja sen asiakumppanien jätelautakunnan päätöksestä tekemän valituksen välittömästi käsiteltäväkseen. Korkein hallinto-oikeus poistaa jätelautakunnan päätökseen liitetyn valitusosoituksen ja jättää valituksen tutkimatta.

2. Vaatimus, jonka mukaan päätöksessä tulisi todeta, ettei jätehuoltoviranomainen saa käyttää jätteen kuljettajilta saamia tietoja kaupallisessa tarkoituksessa jätetään tutkimatta.

Perustelut

1. Jätelautakunnan päätöksen valituskelpoisuus

Sovellettavat oikeusohjeet

Jätelain 23 §:n 1 momentin mukaan jätelain mukaisista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä kuntalaissa tarkoitettu toimielin (*kunnan jätehuoltoviranomainen*).

Jätelain 24 §:n 1 momentin mukaan yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ne valvovat jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Jätelain 39 §:n 2 momentin mukaan jätteen kuljettajan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jätteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot neljännesvuosittain, jos tämä on toiminnan seuraamiseksi tarpeellista. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista.

Jätelain 91 §:ssä säädetään kunnan jätehuoltomääräyksistä. Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan kunta voi antaa jätelain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä muun muassa jätelain 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista.

Jätelain 92 §:n 1 momentin mukaan ennen kunnan jätehuoltomääräysten antamista kunnan on varattava asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä tarvittaessa muille viranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä. Pykälän 2 momentin mukaan kunnan on tiedotettava jätehuoltomääräyksistä yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Määräykset on oltava saatavilla tietoverkossa. Ne on lisäksi toimitettava tiedoksi asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä aluehallintovirastolle.

Jätelain 126 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi: 1) kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetettyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta; 3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 137 §:n (646/2011) 1 momentin mukaan viranomaisen jätelain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jätelain 137 §:n (646/2011) 3 momentin mukaan kunnan jätehuoltomääräysten hyväksymistä ja jätetaksaa koskevaan päätökseen sekä 37 §:n ja 43 §:n 1 momentin nojalla tehtyyn kunnan päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Kunnan viranhaltijan tämän lain 126 §:n 3 momentin nojalla antamaan määräykseen ei saa hakea erikseen muutosta.

Jätelain 143 §:n 1 momentin mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Rekisteriin merkityt henkilötiedot säilytetään viisi vuotta rekisteriin merkitsemisen jälkeen.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin mukaan päätöksellä, josta saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Oikeudellinen arviointi

Päijät-Hämeen jätelautakunta on 6.3.2014 (§ 7) päättänyt edellyttää kiinteän asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen sekä sako- ja umpikaivojätteen kuljettajia toimittamaan jätelain 39 §:n mukaiset tiedot sähköisesti muokattavassa muodossa. Päätöksestä on lähetetty päätösote muun ohella jätteen kuljetusyrittäjille. Päätökseen on liitetty valitusosoitus, jonka mukaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Päijät-Hämeen jätelautakunta toimii jätelain 23 §:n tarkoittamana kunnan jätehuoltoviranomaisena toimialueellaan. Kunnan jätehuoltoviranomainen ei sen sijaan ole varsinainen valvontaviranomainen eikä sille

ole jätelaissa säädetty toimivaltaa käyttää hallintopakkoa. Jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten noudattamisen valvonta kuuluu lain 24 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jätelain mukaisesti hallintopakko päätöksiin haetaan jätelain 137 §:n mukaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Lautakunnan tekemään päätökseen ei ole liittynyt asianosaisten kuulemista eikä päätöksessä ole kohdistettu velvoitetta nimettyihin tahoihin. Päätöstä ei edellä mainitut seikat huomioon ottaen voida pitää hallintopakkolouhteisena määräyksenä.

Jätelain 91 §:n mukaan kunnan jätehuoltomääräykset hyväksyy kunta. Kunnan jätehuoltomääräykset annetaan jätelain 92 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen muun ohella siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta, mahdollisesti muita viranomaisia sekä hallintolain 41 §:ssä tarkoitettuja muita kuin asianosaisia kuullaan. Jätelain 137 §:n mukaan kunnallisten jätehuoltomääräysten hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Päijät-Hämeen jätelautakunnan päätökseen liittyvä menettely huomioon ottaen päätöstä ei voida pitää jätehuoltomääräyksenä tai sen osana.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin mukaan päätöksellä, josta saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Päijät-Hämeen jätelautakunnan päätöksellä lautakunta on ilmoittanut kantansa siitä, missä muodossa tiedot pitäisi toimittaa, mutta päätös ei sisällä oikeudellisesti sitovaa ratkaisua jätteen kuljettajien oikeuksista tai velvollisuuksista. Päätöstä on tämän vuoksi pidettävä jätelautakunnan periaateluonteisena kannanottona ja se on rinnastettavissa muun asian, kuten jätehuoltomääräysten, valmisteluun. Lautakunnan päätökseen ei sisälly sellaista lopullista hallintoasian ratkaisua, joka tekisi päätöksestä valituskelpoisen.

Edellä lausuttu huomioon ottaen hallinto-oikeuden päätös, jolla Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:n ja sen asiakumppaneiden valitus jätelautakunnan päätöksestä on tutkittu, on kumottava. Korkein hallinto-oikeus ottaen Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:n ja sen asiakumppaneiden valituksen välittömästi käsiteltäväkseen, poistaa lautakunnan päätökseen liitetyn valitusosoituksen ja jättää valituksen tutkimatta.

Kun valitus on tullut jättää tutkimatta päätöksen valituskelvottomuuden vuoksi, hallinto-oikeudelle toimitetun valituksen muista vaatimuksista ei ole tarpeen lausua.

2. Vaatimus sen vahvistamisesta, että jätehuoltoviranomainen ei käytä saamiaan tietoja kaupallisessa tarkoituksessa

Valituksessa korkeimmalle hallinto-oikeudelle on lisäksi vaadittu sen vahvistamista, että jätehuoltoviranomainen ei käytä saamiaan tietoja kaupalliseen tarkoitukseen. Korkeimmalla hallinto-oikeudella ei ole yleistä toimivaltaa antaa määräyksiä hallintoviranomaisen tulevasta toiminnasta. Hallintolainkäyttöasiana tutkitaan valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuus. Valituksessa vaaditussa ei ole kysymys myöskään hallintolainkäyttölain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettusta valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanoon liittyvästä muusta määräyksestä. Vaatimus on jätettävä tutkimatta korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulumattomana.

Korkein hallinto-oikeus:

Riitta Mutikainen
oikeusneuvos

Hannu Ranta
oikeusneuvos

Mika Seppälä
oikeusneuvos

Kari Tornikoski
oikeusneuvos

Taina Pyysaari
oikeusneuvos

Hanna Lehtinen
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Toimituskirjan oikeaksi todistaa

Jaostosihteeri Karita Kulmala

Jakelu

Päätös

Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky, Tmi Kiinteistö Kane ja Kosken
Kuljetus Ky, oikeudenkäyntimaksu 500 euroa

Jäljennös

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Päijät-Hämeen jätelautakunta

ks. sivu 9/11

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä 1 (11)
2.11.2017
Taltionumero
5579
Diaarinumero
584/1/17

Asia Jätelain mukaista hallintopakkoa koskeva valitus

Valittaja Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky, Tmi Kiinteistö Kane/elinkeinonharjoittaja Kari Laine, Kosken Kuljetus Ky ja Kankkilan Kiinteistöpojat Oy

Päätös, jota valitus koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus 23.12.2016 nro 16/0620/2

Asian aikaisempi käsittely

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 3.9.2015 tekemällään päätöksellä (Dnro HAMELY/1298/2015) jätelain 126 §:n nojalla velvoittanut Tmi Kiinteistö Kanen toimittamaan tiedot sako- ja umpikaivolietetyhjennyksistä ajanjaksolla 1.1.–31.12.2014 Päijät-Hämeen jätelautakunnalle 25.9.2015 mennessä. ELY-keskus on asettanut päävelvoitteen tehosteeksi 1 000 euron uhkasakon.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Tmi Kiinteistö Kanen vaatimuksen lausunnon pyytämisestä ja valituksen ELY-keskuksen päätöksestä. Valituksen käsittelyyn kuluneen ajan vuoksi hallinto-oikeus on pidentänyt velvoitteen määräaikaan siten, että ELY-keskuksen pyytämät tiedot tulee toimittaa Päijät-Hämeen jätelautakunnalle kuukauden kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksi-saannista.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Lausunnon pyytäminen tietosuojavaikuttetulta

Hallintolainkäyttölain 33 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan valitusviranomaisen on huolehdittava siitä, että asia tulee selvitettyksi ja hankittava viran puolesta selvitystä siinä laajuudessa kuin käsittelyn tasapuolisuus,

oikeudenmukaisuus ja asian laatu sitä vaativat. Hallintolainkäyttölain 36 §:n 2 momentin mukaan valitusviranomaisen voi selvityksen hankkimiseksi pyytää lausunnon myös muulta kuin siltä hallintoviranomaiselta, joka on tehnyt asiassa päätöksen. Tässä asiassa ei ole tarpeen hankkia lausuntoa tietosuojavaltuutetulta.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelain 39 §:n 2 momentin mukaan jätteen kuljettajan on vuosittain annettava tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot neljännesvuosittain, jos tämä on toiminnan seuraamiseksi tarpeellista. Kuljettajan on lisäksi vuosittain annettava jätelajeittain tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista. Pykälän 3 momentin mukaan kunnan jätehuoltoviranomaisen on viivytyksettä merkittävä 2 momentissa tarkoitetut tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin.

Jätelain 91 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kunta voi antaa kyseisen lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä muun ohella velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja 39 §:ssä tarkoitetuista jätteen kuljetuksista.

Jätelain 126 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen tai ympäristöministeriön on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Jätelain 143 §:n 1 momentin mukaan kunnan jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä, johon merkitään 39 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Pykälän 2 momentin mukaan rekisteriin tallennettujen henkilö- ja muiden tietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä henkilötietolaissa.

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 26 §:n mukaan jätteen kuljettajan on jätelain 39 §:n 2 momentin mukaisesti ilmoitettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kustakin kiinteistöstä, jolta tämä on noutanut jätettä seurantajakson aikana, seuraavat tiedot:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite;
- 2) järjestämäänsä kuljetukseen kuuluvien jätteistöiden koko ja määrä jätelajeittain;
- 3) jätteistöiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain.

Jätelain 39 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tiivistelmässä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain;
- 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain.

Jätelain esitöissä (HE 199/2010) todetaan lain 91 §:n 1 momentin 4 kohdan osalta, että kunnan antamalla määräyksillä voitaisiin myös täsmentää lain 39 §:ssä säädettyjä jätteenkuljettajaan kohdistuvia tiedonantovelvollisuuksia, kuten sitä, milloin ja missä muodossa tiedot olisi annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle.

Suositusluontoisessa ympäristöministeriön antamassa jätelakioppaassa (ympäristöhallinnon ohjeita 5/2015) todetaan jätteenkuljettajan raportointivelvollisuudesta muun muassa seuraavaa: Kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta suorittavan jätteenkuljettajan on annettava säännöllisesti kunnan jätehuoltoviranomaiselle seurantaan varten tarpeelliset tiedot toteuttamistaan jätteen kuljetuksista. Jätteen kuljettajan tulee raportoida tiedot toimialueensa jätehuoltoviranomaisen erikseen tai jätehuoltomääräyksissä antamien määräysten mukaisesti. Jätehuoltoviranomainen voi antaa määräyksiä esimerkiksi siitä, mihin aikaan vuodesta ja missä muodossa tiedot on annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Kunnan jätehuoltoviranomainen voi esimerkiksi edellyttää raporttien toimittamista sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Määräyksillä ei kuitenkaan voida suosia tiettyjen yritysten ohjelmistoja eikä jätteenkuljetusyrityksiä voida velvoittaa hankkimaan tiettyä ohjelmaa. Tiedot voidaan vaatia toimitettavaksi tekstinkäsittely- tai taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa, sillä kyseisistä ohjelmista on saatavissa myös ilmaisversioita.

Uhkasakkolain 6 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Pykälän 2 momentin mukaan uhkasakko asetetaan markkamäärältään kiinteänä tai

siten, että sen suuruus määräytyy ajan kulumisen mukaan (*juokseva uhkasakko*). Pykälän 3 momentin mukaan asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan henkilötietoja saa käsitellä ainoastaan muun muassa jos käsittelystä säädetään laissa tai jos käsittely johtuu rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tai sen nojalla määrätystä tehtävästä tai velvoitteesta.

Henkilötietolaista annetun hallituksen esityksen (HE 96/1998) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdasta seuraavaa: Automaattisen tietojenkäsittelyn avulla toteutettava tekstinkäsittely, kuten päätöksen, muistion, luettelon, kirjeen tai muun vastaavan asiakirjan laatiminen, ei vielä sellaisenaan muodostaisi ehdotetussa laissa tarkoitettua henkilörekisteriä, vaikka siinä käsiteltäisiin henkilötietoja. Edellytyksenä on, että tekstinkäsittelyllä yksinomaan tuotetaan asiakirja ilman, että asiakirja pysyvämmiin säilytetään sähköisessä muodossa osana tietojenkäsittelyjärjestelmää. Myös tietosuojalautakunta on päätöksessään (n:o 7/26.3.1990) katsonut, ettei pelkästään se, että jokin henkilötietoja sisältävä luettelo laaditaan automaattisen tekstinkäsittelyn avulla, tee siitä henkilörekisterilaisa tarkoitettua automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävää henkilörekisteriä.

Asiassa saatu selvitys ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Asiakirjoista ilmenee, että Päijät-Hämeen jätelautakunta on toimituspyynnössään 11.3.2015 pyytänyt Tmi Kiinteistö Kanea toimittamaan jätelautakunnalle tiedot kaikista Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Lahden, Myrskylän, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen, Pukkilan ja Sysmän alueella tapahtuneista asumisen ja julkisen toiminnan asiakkaiden sako- ja umpikaivolietetyhjennyksistä 1.1.–31.12.2014 välisenä aikana. Tiedoista on tullut käydä ilmi jokaisen kiinteistön osalta 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite; 2) kaivon tyyppi ja koko; sekä 3) kaivon tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli. Tiedot on tullut toimittaa sähköisessä muodossa. Lisäksi on tullut toimittaa vuotta 2014 koskeva tiivistelmä, jossa on vähintään seuraavat tiedot: 1) Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Lahden, Myrskylän, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen, Pukkilan ja Sysmän alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn lietteen kokonaismäärä; 2) lietteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun lietteen määrä. Kaikki tiedot on pyydetty toimittamaan 10.4.2015 mennessä.

Päijät-Hämeen jätelautakunta on pyytänyt tietoja uudelleen kirjattuna kirjeenä lähetetyllä toimituspyynnöllä 20.5.2015.

Hämeen ELY-keskus on kirjeellään 30.6.2015 kehottanut Tmi Kiinteistö Kanea toimittamaan välittömästi Päijät-Hämeen jätelautakunnan pyytämät tiedot jätelautakunnalle ja varannut samalla Tmi Kiinteistö Kanelle tilaisuuden selvityksen antamiseen 17.7.2015 mennessä. Kirjeessä on myös ilmoitettu, että valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa asiassa jätelain 126 §:n mukaisen määräyksen ja asettaa määräyksen tehosteeksi uhkasakon.

Jätelautakunnan ja ELY-keskuksen kehotuksista huolimatta Tmi Kiinteistö Kane ei ole toimittanut pyydettyjä tietoja missään muodossa eikä antanut ELY-keskukselle selvitystä.

Uhkasakon asettamispäätöksestä tulee käydä selvästi ilmi, mihin asianosainen on velvoitettu. Valituksenalaisessa päätöksessä on todettu, että Tmi Kiinteistö Kanen tulee toimittaa tiedot sako- ja umpikaivolietetyhjennyksistä ajanjaksolla 1.1.–31.12.2014. Päätöksestä ei ilmene yksiselitteisesti, mitä kaikkia tietoja jätteenkuljettajan on tullut toimittaa ja missä muodossa. Ottaen kuitenkin huomioon sen, että päätöksessä viitataan ELY-keskuksen kehotukseen 30.6.2015 toimittaa Päijät-Hämeen jätelautakunnan pyytämät tiedot, jotka puolestaan on yksilöity jätelautakunnan toimituspyynnössä 11.3.2015, hallinto-oikeus katsoo, että päätöksestä on riittävän selvästi ilmennyt, mihin Tmi Kiinteistö Kane on velvoitettu, eikä hallinto-oikeus tällä perusteella palauta asiaa uudelleen ELY-keskukselle käsiteltäväksi.

Edellä luetellut ELY-keskuksen ja jätelautakunnan pyytämät tiedot vastaavat jätelain 39 §:n 2 momentissa ja jäteasetuksen 26 §:ssä lueteltuja tietoja. Jätteenkuljettajan tehtävänä on tuottaa raportointivelvollisuutensa alaan kuuluvat tiedot ja toimittaa ne viranomaiselle. Kunnan jätehuoltoviranomaisella on velvollisuus ylläpitää jätteenkuljetuksia koskevaa rekisteriä, johon kyseiset tiedot merkitään.

Ratkaisevaa rekisterin muodostumisen kannalta ei ole se, missä muodossa jätteenkuljettaja kerää ja toimittaa tiedot viranomaiselle, sillä jätteenkuljettajan tulee toimittaa samat tiedot tallennusmuodosta riippumatta. Yhtäältä tietojen tallentaminen ja toimittaminen sähköisesti ei tee yksittäisestä luettelosta henkilötietolaissa tarkoitettua rekisteriä. Toisaalta myös paperitallenne voi täyttää rekisterin muodon. Tässä asiassa ei kuitenkaan ole kyse siitä, että viranomainen olisi velvoittanut Tmi Kiinteistö Kanen perustamaan oman sähköisen rekisterin, vaan siitä, että jätteenkuljettajan velvollisuus on vähintään kerran vuodessa toimittaa tietoja viranomaisen ylläpitämään jätteenkuljetusrekisteriin.

Nyt kyseessä olevan jätteenkuljetusrekisterin perustamiseen ja siihen liittyvien henkilötietojen käsittelyyn ei tarvita rekisteröitäviltä suostumusta, koska tietojen käsittely ja viranomaiselle toimittaminen on säädetty jätteenkuljettajan velvollisuudeksi, ja koska jätteen kuljetuksia koskevan rekisterin ylläpitäminen on säädetty kunnan jätehuoltoviranomaisen velvollisuudeksi. Vaatiessaan jätelaissa ja jäteasetuksessa edellytetyjä tietoja, viranomainen ei siten ole rikkonut henkilötietolakia.

Kunnan viranomaisella on mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä jätteenkuljettajien raportointivelvollisuuden täyttämistä. Jätelain esitöiden mukaan yhtenä nimenomaisena tarkoituksena on ollut mahdollistaa myös tietojen toimittamista koskevien määräysten antaminen.

Jätelautakunta on päätöksellään 6.3.2014 § 7 päättänyt edellyttää kiinteän asumisessa syntyvän yhdyskuntajätteen sekä sako- ja umpikaivojätteen kuljettajia toimittamaan jätelain 39 §:n mukaiset tiedot sähköisesti muokattavassa muodossa. Määräys on otettu Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräyksiin, jotka ovat tulleet voimaan 1.5.2015 jätelautakunnan päätöksellä 23.4.2015 § 14, ja joilla on kumotu Asikkalan, Hämeenkosken, Heinolan, Hollolan, Kärkölän, Lahden, Myrskylän, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen, Pukkilan ja Sysmän jätehuoltomääräykset. Edellä mainittujen määräysten 16 §:ssä todettiin kuljetusliikkeiden tiedonantovelvollisuudesta seuraavaa: Kuljetusliikkeen tulee valvontaa varten toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kerran vuodessa lokakuun loppuun mennessä tiedot kiinteistöistä, jotka ovat liittyneet kuljetusliikkeen tarjoamaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Tiedoista tulee ilmetä kiinteistötietojen lisäksi ainakin jätelajit, tyhjennysväli ja liittymismuoto (kiinteistö-, kimppa- vai aluekeräys). Määräyksissä ei todettu mitään tietojen toimittamistavasta.

1.5.2015 voimaan tulleiden Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräysten 25 §:n mukaan jätteenkuljettajan on luovutettava Päijät-Hämeen jätelautakunnalle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä. Tiedot on toimitettava Päijät-Hämeen jätelautakunnalle vähintään kerran vuodessa tai sen edellyttämän aikataulutuksen mukaisesti. Luovutettavien tietojen sisällöstä määrätään jäteasetuksen 26 §:ssä. Tiedot on toimitettava tekstinkäsittely- tai taulukkolaskelmaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja. Jätehuoltomääräysten perusteluosiossa on todettu 25 §:stä, että jotta tietojen siirtäminen kuljetusrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta, on tiedot määrätty toimittamaan sähköisesti

muokattavissa olevassa muodossa. Pelkkä sähköinen muoto ei riitä, sillä tällöin tiedot voidaan toimittaa esimerkiksi pdf-muodossa, josta tietoja ei voida muokata.

Vaikka jätelautakunta on päättänyt tietojen sähköisestä toimittamisesta kokouksessaan 6.3.2014, määräys on otettu jätehuoltomääräyksiin vasta 1.5.2015. Ennen jätehuoltomääräysten voimaantuloa voimassa olleissa jätehuoltomääräyksissä ei määrätty tietojen toimitustavasta, jolloin jätteenkuljettaja on voinut toimittaa tiedot myös muuten kuin sähköisesti. Uusien jätehuoltomääräysten tultua voimaan eli 1.5.2015 lähtien tiedot on voitu velvoittaa toimittamaan sähköisesti. ELY-keskus on siten voinut pyytää tietoja sähköisessä muodossa.

Edellä esitetystä ilmenee, että jätteenkuljettajalta on pyydetty ainoastaan sellaisia tietoja, jotka jätteenkuljettajan on velvollisuus toimittaa. Asiassa ei myöskään ole ilmennyt seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, ettei Tmi Kiinteistö Kanella olisi oikeudellista tai tosiasiallista mahdollisuutta toimittaa pyydettyjä tietoja. Jätteenkuljettajan atk-taidoilla ei ole merkitystä asiaa oikeudellisesti arvioitaessa. Merkitystä tätä asiaa ratkaistaessa ei ole myöskään sillä, kuinka monelle yrittäjälle jätelautakunta on lähettänyt tietojen toimituspyynnön. Yhtiö on siten voitu velvoittaa toimittamaan jätelain 39 §:n 2 momentin mukaiset, pyydetty tiedot ja velvoitteen tehosteeksi on voitu asettaa sakon uhka.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Jätelaki 24 §, 122 § 3 momentti, 129 § 3 momentti ja 134 §

UHKasakkolaki 7 § 1 momentti ja 22 §

Henkilötietolaki 3 § 1 momentti 3 ja 4 kohta

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Päijät-Hämeen Lokpalvelu Ky ja sen asiakumppanit ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden päätös sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen antama määräys ja sen tehosteeksi asetettu uhkasakko kumotaan.

Joka tapauksessa määräys kiinteistön haltijan yhteystietojen toimittamisesta yleensä ja erityisesti sähköisessä muodossa on kumottava. Korkeimman hallinto-oikeuden on määrättävä, että viranomaisen ei saa käyttää kuljetusyrittäjiltä saamiaan henkilötietoja elinkeinotoiminnan harjoittamisessa, kilpailutustarkoituksessa tai kunnallisten yritysten perustamisessa. Korkeimman hallinto-oikeuden on hankittava tietosuojavaltuutetun lausunto.

Vaatimustensa tueksi muutoksenhakijat ovat esittäneet muun ohella seuraavaa:

Jätelaki- ja asetus eivät oikeuta kunnallista jätelautakuntaa tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta vaatimaan tietojen toimittamista sähköisessä muodossa. Hallinto-oikeus ei ole voinut perustaa päätöstään ympäristöministeriön oppaaseen. Vain valtioneuvostolla on oikeus antaa tarkempia määräyksiä jätelain soveltamisesta.

Viranomaisen ei voi velvoittaa asiakasta vain sähköisen palvelun käyttöön. Osalla yrittäjistä ei ole osaamista sähköiseen asiointiin. Tietojen vaatiminen sähköisessä muodossa voi johtaa jopa toiminnan lopettamiseen.

Kuljetusyrittäjän asiakkaistaan laatima luettelo muuttuu henkilörekisteriksi, kun luettelo luovutetaan ulkopuoliselle. Jätelain 143 §:n mukaisen rekisterin perustaminen ja ylläpitäminen kuuluvat kunnan jätehuoltoviranomaiselle, eikä sitä voida perustaa yksityisten kuljetusyrittäjien antamiin tietoihin. Kuljetusten rekisteröiminen on eri asia kuin asiakkaiden rekisteröiminen. Kuljetusyrittäjät eivät saa kiinteistöiden haltijatietoja vaan ainoastaan kuljetusten tilaajien tiedot.

Jätelautakunta kerää tietoja kunnallisen jäteyhtiön toimintaa varten.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut asiassa lausunnon, jossa esitetään valituksen hylkäämistä. Toiminnanharjoittaja ei ole jätelautakunnan useista pyynnöistä ja ELY-keskuksen kehotuksesta huolimatta toimittanut jätelain 39 §:n ja jätteistä annetun asetuksen 26 §:n mukaisia tietoja.

Muutoksenhakijat ovat antaneet vastaselityksen, jossa on todettu, että pyydetty tiedot on toimitettu paperimuodossa.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Korkein hallinto-oikeus ei tutki valitusta Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:n, Kosken Kuljetus Ky:n ja Kankkilan Kiinteistöpojat Oy:n tekemänä.

2. Korkein hallinto-oikeus ei tutki Tmi Kiinteistö Kanen/Kari Laine valituksessa esitettyä vaatimusta, joka koskee määräyksen antamista siitä, missä tilanteessa viranomaisen ei saa käyttää kuljetusyrittäjiltä saamia tietoja.

Korkein hallinto-oikeus on muutoin tutkinut asian Tmi Kiinteistö Kanen/Kari Laine valituksesta.

3. Valitus hylätään. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Perustelut

1. ELY-keskus on 3.9.2015 tekemällään päätöksellä asettanut päätöksensä tarkemmin ilmenevän velvoitteen Tmi Kiinteistö Kanelle. Hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Tmi Kiinteistö Kanen/Kari Laine valituksen ELY-keskuksen päätöksestä. Hallinto-oikeuden päätöstä ei ole kohdistettu Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky:öön, Kosken Kuljetus Ky:öön eikä Kankkilan Kiinteistöpojat Oy:öön. Päätös ei myöskään hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla välittömästi vaikuta viimeksi mainittujen kuljetusyrittäjien oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Valitus on näin ollen jätettävä tutkimatta niiden tekemänä.

2. Korkeimmalla hallinto-oikeudella ei ole yleistä toimivaltaa antaa määräyksiä hallintoviranomaiselle. Vaatimuksessa ei ole myöskään kysymys hallintolainkäyttölain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetusta valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanoon liittyvästä muusta määräyksestä. Vaatimus on näin ollen jätettävä tutkimatta korkeimman hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulumattomana.

3. Asiassa on korkeimmassa hallinto-oikeudessa kysymys siitä, onko Hämeen ELY-keskus voinut määrätä sakon uhalla Tmi Kiinteistö Kanen toimittamaan tiedot sako- ja umpikaivolietetyhjennyksistä ajanjaksolla 1.1.–31.12.2014 Päijät-Hämeen jätelautakunnalle. ELY-keskuksen päätöksessä ei ole nimenomaisesti määrätty siitä, että tiedot tulisi luovuttaa sähköisesti muokattavissa olevassa muodossa. Asiassa ei siten ole tarpeen lausua siitä, onko ELY-keskus voinut määrätä tästä.

Jätteen kuljettajilla on jätelain 39 §:n ja jäteasetuksen 26 §:n nojalla velvollisuus toimittaa säännöksissä yksilöidyt tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle vuosittain. Jäteasetuksen 26 §:n mukaan jätteen kuljettajan tulee toimittaa kustakin kiinteistöstä muun muassa kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot. Tmi Kiinteistö Kane ei ole toimittanut jätelain ja -asetuksen määrittämiä tietoja kunnan jätehuoltoviranomaisena toimivan Päijät-Hämeen jätelautakunnan pyynnöstä huolimatta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on jätelain 24 §:n tarkoittamana yleisenä valvontaviranomaisena voinut jätelain 126 ja 129 §:n nojalla määrätä Tmi Kiinteistö Kanen toimittamaan tiedot sako- ja umpikaivolietetyhjennyksistä ajanjaksolla 1.1.–31.12.2014 kunnan jätehuoltoviranomaisena toimivalle Päijät-Hämeen jätelautakunnalle.

Tämän vuoksi ja kun muutoin otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja niissä mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Riitta Mutikainen
oikeusneuvos

Hannu Ranta
oikeusneuvos

Mika Seppälä
oikeusneuvos

Kari Tornikoski
oikeusneuvos

Taina Pyysaari
oikeusneuvos

Hanna Lehtinen
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Toimituskirjan oikeaksi todistaa

Jaostosihteeri Karita Kulmala

Jakelu

Päätös

✓ Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky, Tmi Kiinteistö Kane/elinkeinonharjoittaja Kari Laine, Kosken Kuljetus Ky ja Kankkilan Kiinteistöpojat Oy, oikeudenkäyntimaksu 500 euroa

Jäljennös

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Päijät-Hämeen jätelautakunta

Kirjaamo

Lähetetty: keskiviikko, 28. lokakuuta 2020 9:54
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Jätetaksaesitys 2021

Luokat: Oranssi luokka

Hei.

Jätetaksat nousussa, varsinkin kuljetusmaksut !

Eerolan sopimus taisi olla katkolla lokakuussa ja näyttäisi käyttävän optiotaan jos kuljetusmaksuja nostetaan tarpeeksi.

Tilaustyhjennyksistä, onko näyttää dataa, miten jakautuu 0-6 kuutiota / yli 6-14 kuutiota.

Varmaan tuo suurempi määrä on tuottoisin.

Yli 6-14 kuutiota on esitetty nousua edellisestä vuodesta 16,47€ (13%) !

Tuo rokottaa erityisesti mökkiläisiä, koska säännöllistä tyhjennystä ei pysty käyttämään.

Mikäli korotuksia on tarpeen tehdä, tulee niiden olla inhimillisiä.

Jos Eerola ei niillä hinnoilla jatka olisivat kunnissa paikalliset yrittäjät tulossa taas hoitamaan tyhjennyksiä.

Hinnankorotukset ja ns. yrittäjien (ly tunnus riittää) mahdollisuus tilata esim. paikallisilta harmittaa !